

Coolia 31(3) juli 1988

MYCOLOGISCH WEEKEND 1987 IN ZEELAND

ALBERTINE JACOBS, Dreef 4, 4421 BA Kapelle
WIM KUIJS, Plataanstraat 7, 4462 TW Goes

SUMMARY

A report is given of a weekend-excursion of the Dutch Mycological Society in Zeeland, 1987. Several interesting findings are enumerated.

Dit mycologisch weekend werd gehouden op zaterdag 31 oktober en zondag 1 november 1987. De niet-Zeeuwse deelnemers hebben overnacht te Wolphaartsdijk. In totaal waren er 24 deelnemers.

Op zaterdag hebben we de terreinen van "De Piet" bekeken, gelegen tussen Wolphaartsdijk en Arnemuiden aan het Veerse Meer. Deze terreinen zijn ontstaan door afsluiting van de "Zandkreek" in 1960 en het "Veerse Gat" in 1961. Hierdoor zijn zandbanken en schorren drooggevallen, en deze zijn in 1966 gedeeltelijk met gemengd loofbos ingeplant. De bodem bestaat overwegend uit kalkrijk zand en soms klei.

Van de in totaal 167 op naam gebrachte soorten zullen we hier enkele bijzondere met name noemen. *Clavaria daulnoyae*, *Conocybe pilosella*, *Conocybe subovialis*, *Cortinarius* cf. *striaepilus*, *Galerina subannulata*, *Mycena maculata*, *Omphalina microsperma*, *Paxillus rubicundulus*, *Rhodocybe popinalis*, *Tomentella bryophila*, *Tomentella caesiocinerea*, *Tomentella subtestacea* en *Athelia binucleospora*. *Tomentella caesiocinerea* komt niet in de standaardlijst (Arnolds, 1984) voor. Een beschrijving van deze soort is te vinden in Jülich & Stalpers (1980).

De volgende dag was "De Schotsman" aan de beurt. Dit terrein bestond oorspronkelijk uit zandbanken die bij de afdamming van het Veerse Gat in 1961 zijn drooggevallen. In 1966 is er op een gedeelte van dit terrein gemengd loofbos aangeplant, daarnaast is er een grote oppervlakte aan vochtige kalkrijke graslanden, waarop veel Kruipwilg voorkomt.

Tijdens de werkweek van 1986 te Veere is De Schotsman ook bezocht, wat toen vele interessante vondsten opleverde (Jongepier, 1987). Bij vergelijking van de lijst van 1986 met die van 1 november 1987 bleek tot onze verbazing dat er deze dag weer heel andere bijzondere fungi gevonden zijn. Zo was het geslacht *Cortinarius* weer goed vertegenwoordigd met soorten als *C. brunneus*, *C. casimiri*, *C. saturninus* var. *saturninus* en *C. saturninus* var. *bresadolae*. Andere leuke vondsten zijn *Bovista limosa*, *Crepidotus sphaerosporus*, *Dermocybe pratensis*, *Entoloma ventricosum*, *Galerina subannulata*, *Paxillus rubicundulus* en *Pyronema domesticum*. In totaal werden 118 soorten op naam gebracht en doorgegeven aan het karteringsproject. Doordat de groep nogal "uitwaaiende" zal er wellicht een en ander aan de aandacht van de notulist ontsnapt zijn.

LITERATUUR

- Arnolds, E. (1984). Standaardlijst van nederlandse macrofungi. *Coolia* 26, Suppl.
 Jongepier, J.W. (1987). De werkweek 1986 in Veere. *Coolia* 30(4): 72-74.
 Jülich, W. & Stalpers, J.A. (1980). The resupinate non-poroid Aphyllophorales of the temperate northern hemisphere.

Coolia 31(3) juli 1988

SYZYGOSPORA TUMEFACIENS, DE OORZAAK VAN GALLEN OP COLLYBIA

H.A. VAN DER AA, *Emnesserweg 90, 3740 GC Baarn*

SUMMARY

The recent literature on Syzygosporaceae is reviewed. The cause of galls on *Collybia dryophila* in the Netherlands, formerly ascribed to *Syzygospora mycetophila* is re-identified as *S. tumefaciens* and a short survey is given of the other species which may occur on *Collybia*.

In 1979 schreef ik in *Coolia* een artikeltje over gallen op *Collybia dryophila*, veroorzaakt door *Christiansenia* (Van der Aa, 1979). Het materiaal dat toen ter beschikking stond was echter niet rijp en er was nauwelijks bruikbare literatuur ter zake. Pas één jaar daarvoor hadden Ginns & Sunhede (1978) drie soorten van het geslacht *Christiansenia* nader beschreven, die alle drie vergelijkbare galletjes konden maken op *Collybia dryophila*. Een daarvan: *C. mycetophila* (Peck) Ginns & Sunhede was gebaseerd op een "oude", oorspronkelijk als *Tremella* beschreven soort, die sinds de eerste beschrijving door Peck (in 1879) op allerlei manieren geïnterpreteerd werd. Door verscheidene auteurs, zoals Ramsbottom (1933), Donk (1966) en Moens (1976) werd deze soort bovendien geheel verguisd als ware het geen schimmelsoort, maar slechts een afwijkende groeivorm van *Collybia*, die zou worden veroorzaakt door extreme weersomstandigheden tijdens de ontwikkeling van de paddestoel.

Op mijn verzoek, aan het slot van genoemd artikeltje in *Coolia*, om meer materiaal te verzamelen, reageerden verschillende lezers positief en ook ik zelf heb nadien nog verschillende nieuwe vondsten gedaan. Daarbij deed zich de moeilijkheid voor dat ik een gestaag groeiende verzameling gallen op *Collybia dryophila* verwierf, maar nooit met zekerheid in staat was om uit de door Ginns & Sunhede (l.c.) geboden soorten een zekere keuze te maken. Dat kwam doordat de parasiet nooit rijpe basidiën had en het zijn juist deze structuren die - samen met de basidiosporen - onmisbaar zijn voor de determinatie. Het werd me óók duidelijk waarom zoveel auteurs aan het bestaan van een parasiet getwijfeld hadden: ook zij vonden bij microscopisch onderzoek van de gallen vaak alleen weefsels die nauwelijks van de weefsels in de normale hoeden van *Collybia* afweken. Naar mij nu is gebleken vormt de parasiet pas in een laat stadium en mogelijk pas onder zeer bepaalde (klimatologische?) omstandigheden basidiën. De gallen ontstaan wel als